

Metodické listy pro školy

Vážení učitelé,

*dostávají se Vám do rukou **metodické listy** k využití pracovních sešitů, určené pro návštěvu Archeoskanzenu Modrá.*

*Pracovní sešity lze využít pro doplnění školní výuky do předmětů **vlastivěda a výtvarná výchova** v návaznosti na Rámcové vzdělávací programy v oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“, „Člověk a jeho svět“, „Umění a kultura“.*

Metodické listy jsou pro Vás pomůckou pro práci s dětmi v prostoru Archeoskanzenu Modrá s pomocí pracovních sešitů.

Příloha:

- *plánek celého areálu s podrobným popisem jednotlivých staveb Archeoskanzenu Modrá si lze vyzvednout v pokladně.*

Věříme, že Vám i Vašim žákům se u nás bude líbit a všichni spolu strávíte příjemný čas.

Váš personál Archeoskanzenu Modrá

Stanoviště „Věže s bránou“

Vyjděte s žáky na **dvojvěží** nad vstupní bránou a popište si s pomocí průvodce celý areál. V pracovním sešitě jsou pouze vyznačena jednotlivá stanoviště (viz. popis areálu).

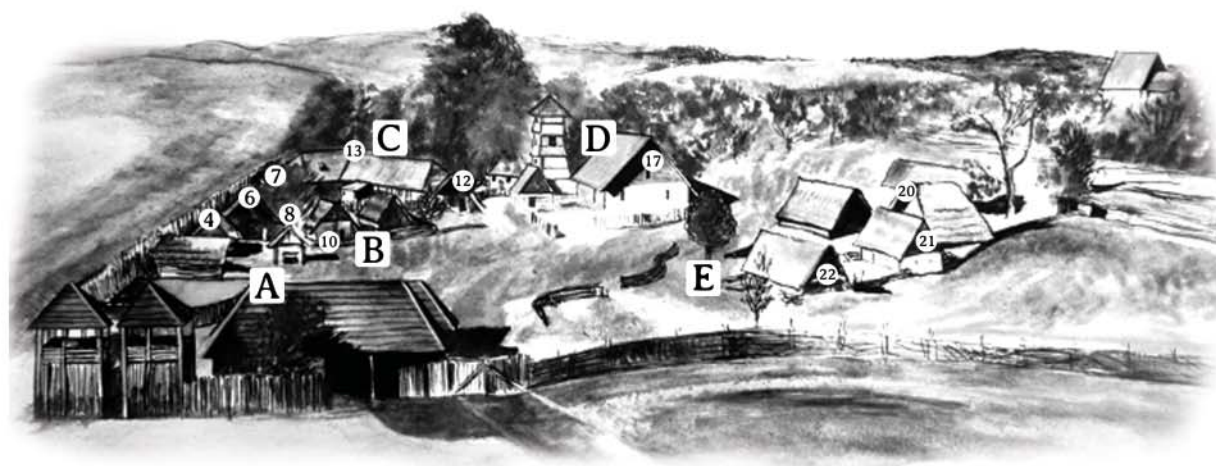
Popis areálu:*

Plocha areálu Archeoskanzenu Modrá se dělí na odlišné celky.

První představuje **opevnění s hradbou a strážními věžemi (zde stojíte)**. Poté následuje **sídlíštně-hospodářský areál (stanoviště A + B)**, který představuje repliky vesnických zemnic a domů městského typu. Následuje **areál písemnictví (stanoviště C)**, je to dlouhá dřevěná budova za strážní věží. **Mocenský areál (stanoviště D)**, tvoří kamenný palác a naproti se nachází **řemeslný areál (stanoviště E)**. Mimo areál se nalézá ještě **kostel sv. Jana**.

Mapka:

V pracovním sešitě je plánec označen pouze stanovišti **A)** až **E)**. Více informací, včetně přesného popisu staveb podle archeologických nálezů, naleznete v propagačním letáku v pokladně.

- A** Obydlí prostých obyvatel – č. 4 (rybárna), č. 6 (obydlí s přístavkem), č. 8 (zásobní jáma).
- B** Obydlí obyvatel hradišť – č. 7 (kleť), č. 10 (obydlí), č. 12 (pekárna).
- C** Obydlí biskupa a škola písma – č. 13 (velká obytná stavba ze dřeva).
- D** Palác knížete – č. 17 (velká obytná stavba z kamene).
- E** Dílny řemeslníků – č. 20 (dílna klenotníka), č. 21 (kovárna), č. 22 (hrnčírna).

* Najdete v pracovním sešitě: str. 1

Hradiště - osada, kde žili lidé

Biskup - hlavní kněz, který šířil křesťanství a působil v kostele

Stanoviště: A)* Sídlištně-hospodářský areál

(obydlí prostých obyvatel – u studny)

Správné odpovědi:

1A

Ve kterém obydlí podle tebe bydlel rybář? Napiš jeho číslo.

Nemůžeš ho najít? Podívej se, kde je jezírko a síť na ryby.

Řešení: č. 4. (malé jezírko před stavením a rybářská síť u vchodu)

2A

Zakroužkuj věci, které vidíš v obydlí číslo 6.

Řešení: stolička, štít vojáka, nádoba

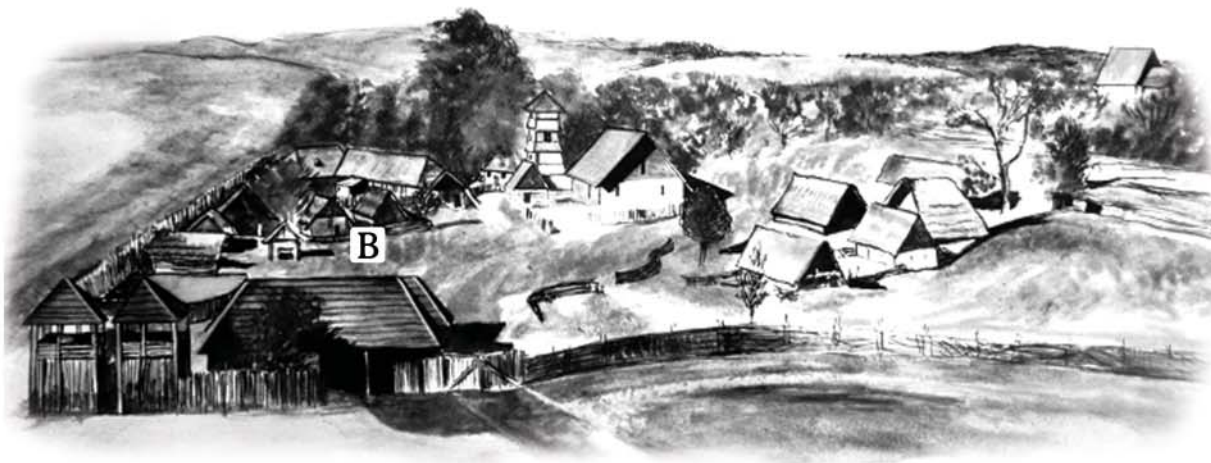
3A

Na co podle tebe ta jáma byla? Vyber odpověď.

Řešení: a) pro obilí

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště A)

Zemnice - obyčejné obydlí (vykopaná jáma a na ní je střecha z rákosu)

Stanoviště: B)* Sídliště-hospodářský areál

(obydlí obyvatel hradišť – u plotu z větví)

Správné odpovědi:

1B

Najdi stavení na „kuřích nožkách“. Nakresli, co se v něm mohlo skladovat.

Řešení: *stavení na kůlech č. 7 (seno, nářadí a potraviny)*

2B

Dokresli obrázek přední strany obydlí číslo 10.

3B

Rozhlédni se v pekárně. Zakroužkuj, co vidíš uvnitř pekárny.

Řešení: *pekárna č. 12 (lopata na těsto, pec)*

Ke stanovišti C) půjdete kolem strážní věže.

Žáci se na věž mohou podívat za asistence dospělé osoby!

Stanoviště: C)* Areál písemnictví

(obydlí biskupa a škola písma – velký dům ze dřeva)

Správné odpovědi:

1C

Ve které místnosti bydlel hlavní kněz? Napiš, jaká ta místnost je.

Řešení: *podlaha z dřevěných prken, malý krb a omazané stěny hlínou*

2C

Najdi chodbu a objevíš místnosti žáků. Spočítej je.

Řešení: *4 větší a 5 menších místností (žáci byli mladí muži, kteří se učili na kněze)*

3C

Napiš první písmenka tvého jména a příjmení v hlaholici.

Řešení: *latinka a hlaholice je pod otázkou*

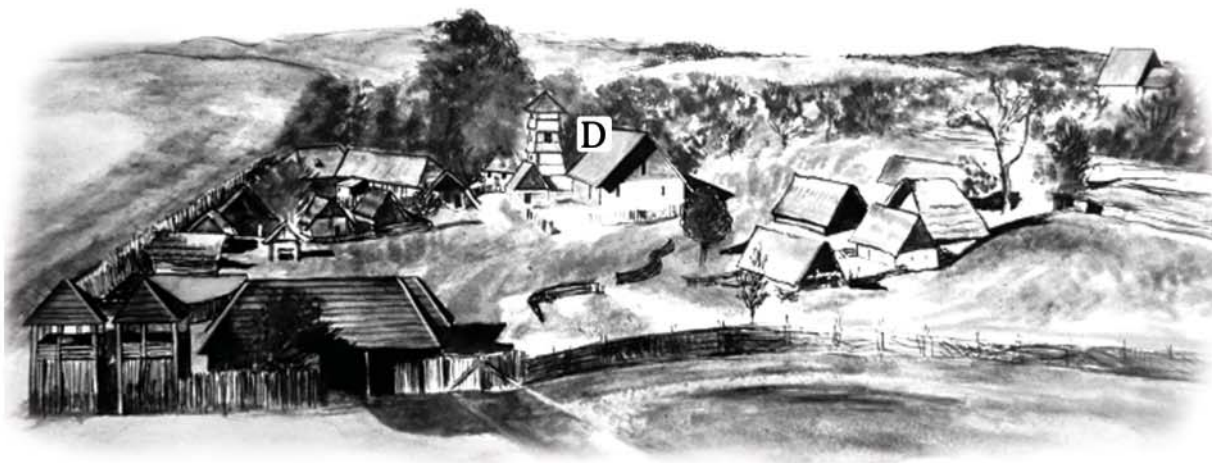
* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště C)

Biskup - hlavní kněz, který šířil křesťanství a působil v kostele

Stilus - pisátko, kterým se ryla písmenka do voskové tabulky

Vosková tabulka - pomůcka pro psaní, do které se ryla písmenka

Hlaholice - písmo, kterým se psalo na Velké Moravě

Stanoviště: D)* Mocenský areál

(palác knížete – velký dům z kamene)

Správné odpovědi:

1D

Prozkoumej kameny ve stěně paláce a označ správnou odpověď.

Řešení: *b) kameny nejsou stejné velikosti*

2D

Podle nápovědy doplň, co mají palác a dnešní domy společné.

Řešení: *na zemi je (maltová) podlaha – litá maltová podlaha
v okně je (sklo) – dováželi kupci po obchodních stezkách
na omítce stěny je (malba) – použití přírodních barev*

3D

Zakroužkuj, která postava měla svůj domov v paláci.

Řešení: *kníže*

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště D)

Kníže - vládce, který vládl svým poddaným

Šindel - tenká deska ze dřeva, která se dávala na střechu

Šperk - ozdoba pro ženy a muže (náušnice, prsten, ozdobný knoflík)

Pálená krytina - hliněná deska, kterou oheň v peci zpevnil
a potom se dávala se na střechu

Stanoviště: E)* Řemeslný areál

(dílňky řemeslníků – u stromu za plotem z větví)

Správné odpovědi:

1E

Podívej se do dílny hrnčíře číslo 22. Potom oprav chyby v textu.

Řešení: *Hrnčír si vytvořil nádobu z hlíny a vložil do vypalovací pece.*

2E

Spoj čarou čísla. Kde je nástroj v kovárně položený?

Řešení: *kladivo*

3E

Nahlédni do dílny číslo 20. Klenotník tady vyráběl šperky.

Podtrhni správnou odpověď.

Řešení: *Klenotník v dílně pracoval / Klenotník v dílně bydlel*

Pracoval zde jeden klenotník / Pracovalo zde více klenotníků

V dílně jsou čtyři pece / V dílně jsou dvě pece

* Najdete v pracovním sešitě: stanoviště E)

Šperk - ozdoba pro ženy a muže (náušnice, prsten, ozdobný knoflík)

Klenotník - řemeslník, který vyráběl šperky a ozdobné předměty

Pro závěrečné zhodnocení můžete:

- ▶ Projít si odpovědi z pracovních sešitů
Můžete s průvodcem doplnit odpovědi nebo nejasnosti.
- ▶ Povídat si o tom, co se jim nejvíce líbilo.
Můžete vést dialog o důvodech jejich volby.
- ▶ Ptát se na rozdíly mezi dnešním písmem a hlaholicí?
Dále si můžete povídat o podobě písma v tehdejší době a dnes.
- ▶ Zajímat se zda by chtěli žít v tehdejší době?
Můžete si povídat, proč by žáci chtěli/nechtěli žít v době Velké Moravy .

Pro aktivity ve škole můžete:

- ▶ Pořídit si společnou fotografii místa, které si žáci vyberou a na památku ji později mohou vlepit na určené místo v pracovním sešitě.
- ▶ Po návratu si mohou žáci zpracovat téma v rámci výtvarné výchovy.
- ▶ Vybídněte znovu žáky, ať si zopakují písmo hlaholici a můžete společně napsat název vaší školy.

Bonus pro vzorný třídní kolektiv:

- ▶ Třída dostane **pamětní list**, který potvrzuje, že se žáci po vyplnění pracovních sešitů stali odborníky na Archeoskanzen Modrá.
Do volného pole si žáci mohou napsat svá jména.
- ▶ Bude-li v provozu **pekárna**, můžete ochutnat něco dobrého z velkomoravské kuchyně.
- ▶ Po domluvě si žáci mohou vyzkoušet střelbu z luku.

Váš personál Archeoskanzenu Modrá

Zdroje:

mapka použita z *Archeoskanzen Modrá*. 3. vyd. Modrá : Obec Modrá, 2012. 1 leták.
Složený list. Kresba Veronika Daňková.

© Archeoskanzen Modrá

Poznej život Velké Moravy
metodické listy pro děti od 7 do 11 let

autor: Antonín Preget

výtvarné řešení a grafická úprava: Zuzana Skopalová

vydáno 2013/2014

Vydáno Obcí Modrá za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci programu
„Podpora regionálních kulturních tradic – Rok Cyrila a Metoděje“.

Název projektu „Počátky písemnictví na Moravě – 1150 let od příchodu Cyrila a Metoděje“

MINISTERSTVO
KULTURY

